No 66.

BREDASCHE COURANT

ZONDAG 17 AUGUSTUS

TE ZEGELEN 1856.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Augustus.

De officiële *Moniteur* van Frankrijk berigt, dat de Keizer, bij gelegenheid van het nationale feest van den 15den Augustus, aan een aanmerkelijk aantal personen die door den militairen of burgerlijken regter veroordeeld waren, kwijtschelding of verligting van straf heeft verleend.

Verder berigt het officiële blad, dat de Keizer aan den maarschalk *Pélissier* den titel van *hertog van den Malakoff* geschonken heeft, en voor hem van het Wetgevend Ligchaam eene inschrijving op het grootboek der staatsschuld ten bedrage van 100,000 francs jaarlijksche rente zal vragen.

— De *Moniteur* deelt mede, dat den 15 dezer, op den H. Napoleonsdag, des middags ten twaalf ure, in het koor der hoofdkerk van Nôtre Dame, eene plegtige mis gevierd en door het zingen van het *Te Deum* en van het *Domine salvum fac* gevolgd zal worden, ter viering van het feest des Keizers, en dat de Ministers, de groote Staatsligchamen en de burgerlijke en militaire autoriteiten die plegtigheid zullen bijwonen. Men laat niet onopgemerkt, dat het officieel dagblad niet zegt dat de Keizer de plegtigheid bij zal wonen.

— Er zijn te Marseille berigten uit Konstantinopel van den 4den dezer ontvangen. Toen was in de Turksche hoofdstad het gerucht in omloop, dat het Engelsche observatie-eskader, hetwelk eenige dagen vroeger naar de Zwarte Zee gestevend was, versterkt zou worden, en dat deze versterking in vier Engelsche oorlogschepen zou bestaan, terwijl er op dat oogenblik noch Fransche noch Turksche oorlogschepen beschikbaar waren. Van de teruggave van Kars was nog geen berigt ontvangen; maar de Porte maakte daarop staat en had reeds eenen gouverneur dier vesting benoemd, *Kiubresly*-Pacha, die onlangs, tijdens de langdurige uitlandigheid van *Aali*-Pacha, de functien van den groot-visier met lof waargenomen heeft, zou als Turksch gezant naar Rusland vertrekken, om den Sultan bij de krooning van Keizer *Alexander* te vertegenwoordigen. Den 18den dezer zou het korps Fransche gendarmes uit Konstantinopel de terugreis naar Frankrijk aannemen, waarna geen enkel Fransch militair meer op Turksch grondgebied zou te vinden zijn.

Overigens behelzen deze berigten weder klagten over de hooge graanprijzen in Turkije; zij waren laatstelijk nog weder gerezen door de groote aanvraag uit Europa, terwijl de oogst in Klein-Azië ten gevolge van de sterke droogte slecht uitgevallen was; gelukkig was er nog een groote voorraad graan van den vorigen oogst over.

— Een particuliere brief uit Madrid van den 7den dezer, door de voornaamste dagbladen van Parijs medegedeeld, zegt: » Er is, en niet zonder eenigen grond, sprake van de aanstaande benoeming van den generaal *Narvaez* tot den post van Spaansch gezant bij het Russische hof, met last om Spanje bij de krooning van Keizer *Alexander* te vertegenwoordigen. Koningin *Isabella* zal door den Keizer van Rusland erkend worden.

» Het gouvernement houdt zich ook met de benoeming van de gouverneurs der provincien bezig. Het zal in de keuze dier ambtenaren het stelsel van verzoening volgen, hetwelk het aangenomen heeft.

» Volgens eene officiele opgave heeft de verkoop der nationale en kerkelijke goederen tot nog toe 584,400,520 realen voor de schatkist opgebragt, dat is 359,528,788 realen meer dan de raming.

» In Castillie komen nog van tijd tot tijd gevallen van moedwillige brandstichting voor [illegible]

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Augustus.

Men weet dat het Russische gouvernement sedert het herstel des vredes verscheiden aanvragen van buitenlandsche kapitalisten ontvangen heeft, om concessie tot het aanleggen van spoorwegen in Rusland. Thans meldt een schrijven uit St. Petersburg, dat eene Fransche maatschappij, met het huis Rothschild aan haar hoofd, concessie bekomen heeft om in het binnenste van Rusland eene spoorweg-communicatie tusschen onderscheiden watergemeenschappen te stellen over eene afstand van vier duizend werst, hebbende het gouvernement zich voorbehouden de rigting dezer linie nader te bepalen. De concessie is voor den tijd van negen en negentig jaren verleend, en het gouvernement waarborgt aan de ondernemers eene zekere opbrengst van minstens vijf per cent van het te besteden kapitaal.

— Den 4den dezer heeft Keizer *Alexander* de Oostzeevloot voor Kronstadt in oogenschouw genomen. Daarbij vestigde de opmerkzaamheid zich vooral op de kanonneersloepen en bombardeer-galjoten, die onlangs naar het model der Engelsche en der Fransche gebouwd zijn; niet minder dan [illegible] van die vaartuigen, alle in eenige weinige maanden tijds gebouwd, lagen onder stoom in eene lange lijn van Kronstadt tot de [illegible]; en men verzekert dat hun aantal binnen een jaar tot [illegible] zal gebragt worden. De vloot, welke voor den Keizer defileerde, bestond uit 113 bodems, namelijk uit 33 linieschepen, fregatten en korvetten, benevens de kanonneersloepen en bombardeer-galjoten.

Een brief uit St. Petersburg van 6 Augustus, door de voornaamste dagbladen van Parijs medegedeeld, zegt dat de groote expeditie tegen de Cirkassiers op de kust der Zwarte Zee door het Russische gouvernement voor onbepaalden tijd uitgesteld is, en dat de kaders van de reserve der Russische Oostzeevloot ook in vredestijd voltallig zullen gehouden worden.

— Blijkens een door de Russische dagbladen medegedeeld berigt is de vesting Kars in Klein-Azië den 19den Julij jl. door de Russen ontruimd.

— Een schrijven uit Sebastopol, van 3 Augustus jl., bij een Weener dagblad, de *Oesterreichische Zeitung*, ontvangen, zegt dat Sebastopol op Rijks-kosten zal herbouwd worden en dat daarvoor te St. Petersburg een plan vervaardigd en eene commissie benoemd is.

Brieven uit Finland bevestigen het berigt, dat het Russische gouvernement het plan heeft om op het eiland Kaskö, in den Bothnischen zeeboezem, een groot etablissement voor de marine [illegible] aan te leggen. Te Stockholm meent men, dat die [illegible] lijk voor Zwedens onafhankelijkheid zou kunnen worden als het gesloopte Bomarsund.

ENGELAND.

LONDEN, den 13den Augustus.

Gisteren avond ten half [illegible] barstte, door eene tot hiertoe onbekende oorzaak, een vreeselijke brand uit in de middelste werkplaats der uitgebreide en wereldberoemde pianofabriek der heeren *Broadwood* in Westminster, en in minder dan een half uur tijds stonden drie verdiepingen hooge gebouw in volle vlam, terwijl de brand zich aan drie aangrenzende werkplaatsen mededeelde. Wel was men ten tien ure de vlammen meester, maar niet alvorens de geheele fabriek, met uitzondering van eene enkele werkplaats, in de asch lag. Het is nog niet mogelijk de schade te berekenen, maar zooveel is zeker dat een [illegible] piano's, van verschillende soort, tot asch is verteerd, en voegt men bij dit op zich-zelf reeds belangrijk verlies dat der gebouwen, materialen, werktuigen enz., dan kan men gemakkelijk nagaan dat die schade ontzettend groot moet zijn.

— Mevrouw *Jenny Goldschmidt Lind* heeft een nieuwen vleugel, tot verpleging van lijders aan borstziekten, aan het hospitaal te Brompton, eene der voorsteden van Londen, doen bouwen, en tot vergelding daarvan het regt verworven om jaarlijks drie kranken aldaar en vier-en-twintig anderen buiten het gesticht te doen verplegen.

— De door hare zelfopofferende menschlievendheid gedurende den oorlog in het Oosten zoo beroemde miss *Florence Nightingale* is bij hare familie in Dirbyshire teruggekeerd, na met opzet de openbare verwelkoming bij hare landing in Engeland vermeden te hebben, die haar ongetwijfeld te beurt gevallen zou zijn. Men wil dat zij ook [illegible] de uitstekende huldebewijzen welke haar van verschillende [illegible] op de voorbereiding [illegible]

— Uit Madeira zijn hoogst treurige tijdingen ontvangen. [illegible] eenige Portugesche troepen, naar Funchal bestemd, Lissabon den 20 junij verlaten hadden, brak op zee de cholera onder hen uit, en naardien zij, te Funchal aangekomen, waar eene kermis gehouden werd, zich onder de inwoners mengden, verspreidde de ziekte zich spoedig onder deze en woedde weldra op eene verschrikkelijke wijze voort. Toen de stoomboot Madeira den 3 dezer verliet, waren reeds 5000 gevallen van cholera voorgekomen en 1500 inwoners van Funchal, op eene bevolking van slechts 25,000 zielen, daaraan bezweken. Geneeskundigen en hulp ontbraken daar nagenoeg geheel, en het gemis daaraan deed [illegible] nemen. De dooden bleven onbegraven en men [illegible] stak vuren, om den nadeeligen invloed van het bederf [illegible] te verminderen. Ten laatste slaagde het bestuur er in [illegible] voor het delven van graven te vinden [illegible] hun eigen graf delfden, naardien zij [illegible] stierven en in de graven gelegd werden welke zij [illegible] gemaakt.

— De laatste brieven van San Juan del Nicaragua zijn van 5 Julij. Het onder den invloed van *Walker* in het Engelsch en Spaansch geredigeerd dagblad *Nicaraguense* van 21 junij geeft verslag van de omwente-

ling die den 11 junij te Leon, de oude hoofdstad van den staat Nicaragua, heeft plaats gegrepen, werwaarts de voorloopige president *Rivas* met al zijne ministers uitgeweken was, na den slag in welken de president *Mora* en het leger van Costa Rica den 11 April de overwinning op *Walker* en zijne vrijbuiters behaalde. Den 11 Junij hebben *Rivas*, don *Sebastian Salina*, secretaris van Staat, don *Maxime Jeres*, minister van oorlog, en don *E. Baca*, minister van finantien, na zich in gemeenschap met het bevrijdingsleger gesteld te hebben, dat uit de troepen van Honduras, Guatemala en San Salvador bestond, *Walker* en de Amerikaansche soldaten die hij bij zich had uit Leon verjaagd; waarna de voorhoede van het bevrijdingsleger de hoofdstad van Leon den 25 junij binnentrok, en *Walker* met de zijnen buiten de wet werden verklaard, maar naardien men hem nog niet heeft kunnen meester worden blijkt het gerucht dat hij gefusilleerd zou zijn ongegrond te wezen. Met het klein aantal Amerikanen die hem vergezelden te Grenada wedergekeerd, heeft *Walker*, op eigen gezag, den heer *Firmin Ferrer*, die door *Rivas* als gouvernements-commissaris naar Grenada gezonden was, tot provisioneel president van Nicaragua aangesteld.

Het door *Walker* uitgevaardigd decreet luidt zeer zonderling; hij beroept zich daarin op het verdrag, den 23 October 1855 tusschen hem en den generaal *Corral*, dien hij later verraderlijk deed doodschieten, gesloten. Het decreet gaat vergezeld van twee toespraken, de eene aan het volk, de andere aan het leger van Nicaragua, even als het eerste dezer stukken den 20 junij te Grenada uitgevaardigd. »Ik ben," zegt *Walker*, »naar Grenada gekomen om den vrede en de welvaart te verzekeren." Intusschen is dat ongelukkig gewest sedert zijne komst door de rampen des oorlogs, der regeringloosheid en der cholera geteisterd. Aan het volk schrijft hij: »Verdraagt al deze rampen met lijdzaamheid, want het is voor het Vaderland dat gij deze opoffering doet," en aan zijne soldaten: »Vecht, zijt getrouw aan de vaan der eer; wanneer gij geen geld ontvangt, zult gij den roem genieten van gezegepraalt te hebben, zonder dat men u loonknechten zal kunnen noemen." — Te Costa Rica heeft geene omwenteling plaats gehad, zoo als door de Noord-Amerikaansche dagbladen beweerd is. Met de volgende stoomboot ziet men belangrijke tijdingen omtrent de betrekkingen der Vereenigde Staten te gemoet.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den Augustus.

In de *Staats-Courant* leest men heden het volgend door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie aan den Koning gerigt rapport:

»Reeds sedert eenige jaren heeft het bij de Departementen van Binnenlandsche Zaken en van Justitie een onderwerp van ernstige overweging uitgemaakt om van eerstgenoemd Departement naar het laatstgemelde te verplaatsen al wat betrekking heeft tot de administratie der jagt en visscherij. Nadat in 1841, ten gevolge van het Koninklijk besluit van 17 Julij, n°. 431, de tot dusverre bestaan hebbende opperhoutvesterij bij het Departement van Binnenlandsche Zaken was ingedeeld, heeft deze tak van algemeen bestuur, voornamelijk ook sedert de wet van 6 Maart 1852, n°. 47, eene aanmerkelijke uitbreiding verkregen. Een aanzienlijk korps opzieners der jagt en visscherij is ter handhaving dezer wet in dienst gesteld, en hoezeer nu, nadat ook aan deze beambten, ingevolge Uwer Majesteits besluit van 17 Januarij 1854, n°. 113 (*Staatsblad* n°. 3), commissien van Rijks-veldwachter uitgereikt zijn, de dienst der algemeene of Rijks-politie reeds eenig nut van hunne medewerking heeft mogen ondervinden, zoo is het toch niet te ontkennen, dat dit personeel met veel meer vrucht dienstbaar zou zijn wanneer het, zoo voor de bewaking van het jagtveld in het bijzonder als ter beveiliging van eigendom en van personen in het algemeen, onder een en hetzelfde hoofdbestuur geplaatst ware. Er zal bovendien langs dien weg vermoedelijk ook nog eenige bezuiniging van Rijks uitgaven te verkrijgen zijn, en zeer zeker eene niet onbeduidende besparing van werkzaamheden, zoo men, om niets anders te noemen wat meer van de toekomst afhankelijk is, alleen acht geeft op het wegvallen der correspondentie tusschen de beide Departementen in materie van gratie wegens jagtovertredingen. De ondergeteekenden hebben mitsdien de eer Uwe Majesteit eerbiedig in overweging te geven om, in afwachting der wijzigingen, welke, zoo in verband met deze voordragt als in andere opzigten, ten spoedigste zullen behooren te worden ontworpen ter herziening der wet van 6 Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 47), reeds nu, met het oog op de voorbereidende werkzaamheden der aan te bieden Staatsbegrooting voor 1857, bij het besluit waarvan een concept hiernevens is gevoegd, den bedoelden overgang van de administratie der zaken betreffende de jagt en visscherij van het Departement van Binnenlandsche Zaken naar dat van Justitie [illegible] te willen bekrachtigen."

[illegible] Koninklijk besluit van den 8sten dezer, waarbij eene wijziging in zooverre het Koninklijk besluit van 17 Julij 1841, n°. 431, wordt bepaald: 1°. dat de behandeling van alle zaken betreffende de jagt en visscherij, tot dusverre hebbende uitgemaakt een onderdeel der bemoeijenissen van het Departement van Binnenlandsche Zaken, zal worden opgedragen aan dat van Justitie; 2°. dat mitsdien van het Departement van Binnenlandsche Zaken naar dat van Justitie zullen overgaan, [illegible]

— De luitenant ter zee *Klerck* is aan Zijne Exc. den minister van marine, den heer *Lotsy*, als zijn adjudant toegevoegd.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 10den dezer, n°. 56, is aan den gepensionneerden kapitein-luitenant-ter-zee *W. Mildard*, met ingang van den 1sten dezer maand, de betrekking opgedragen van referendaris bij het departement van Marine.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal, welke nu onlangs twee harer leden verloren heeft, leed den 17 dezer een derde verlies in den persoon van den heer *Suchterman van den Brake*. De Provinciale Staten van Groningen zullen alzoo binnen kort tot eene buitengewone vergadering opgeroepen worden.

— De Provinciale Staten van Noordbrabant zullen den 26 dezer maand buitengewoon vergaderen, tot het verkiezen van een lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal, in plaats van den heer *F. J. T. de Bruin*, die overleden is.

— Bij de plaats gehad hebbende verkiezing te Leyden van een lid der Tweede Kamer, zijn ingekomen 2031 billetten van onwaarde 30. Hiervan bekwamen de heer mr. *G. Groen van Prinsterer* 1126 en mr. *N. Olivier* 844 stemmen. De overige waren verdeeld; zoodat de heer mr. *G. Groen van Prinsterer*, is gekozen.

— Uit een door het Departement van Finantien openbaar gemaakt overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de zeven eerste maanden van 1856 blijkt, dat die middelen hebben bedragen ƒ 30,749,417.93 tegen ƒ 30,173,943.95 in de zeven eerste maanden van 1855.

De opbrengst over de zeven eerste maanden van 1855 heeft, met inbegrip van het tonnegeld en het gemaal bedragen ƒ 33,197,578.03.

— Aangaande de uitwerkingen van den storm ll. Maandag avond, leest men de volgende bijzonderheden in den Nieuwen Noord-Brabander:

»Te Bokhoven, Well, Hemert en Wijk hebben de veldvruchten veel geleden; een groot aantal boomen zijn ontworteld en vele daken van huizen weggeslagen.

»Veen heeft zeer veel geleden; daar is het gansche land geheel verwoest en de vernielde boomen zijn ontelbaar. Twee watermolens zijn aldaar afgebrand en van den graanmolen is de kap afgeslagen en de as gebroken.

»Te Poederoijen is eene gansche dreef van statige boomen als kaf weggemaaid; nabij die plaats zijn eene schuit en een groot schip gezonken.

»Te Andel is de schade minder aanzienlijk geweest, doch heeft men ook de schadelijke gevolgen van het onweder en den storm moeten ondervinden.

»Te Woudrichem is geen huis, dat niet van dak beroofd is, of waarvan het dak niet mindere of meerdere schade heeft geleden; [illegible] visschersschuiten, tot die gemeente behoorende, zijn of gezonken, [illegible] of verloren geraakt. Achter die gemeente is een groot schip (men zeide de beurtman op Gouda) omgeslagen.

»Op 't fort Loevenstein leggen 58 boomen langs den grond verspreid. Daar en ook elders heeft men opgemerkt, dat de boomen, welke uit den grond gerukt waren, tegelijk van hunne kruinen beroofd zijn.

»Op de Waal lag de sleepboot Dordrecht n°. 2 met tien schepen welke opwaarts gevoerd moesten worden. Al die vaartuigen zijn deerlijk gehavend. Eenige hebben hunne masten verloren bijna allen zijn hun roer kwijt, van de meeste zijn de luiken en masten afgeslagen. De ingeladen goederen hebben veel door den zwaren [illegible].

»De stoomboot *De Merwede*, welke voor Gorinchem lag, is van de touwen geslagen, en heeft de helft van haren mast verloren; twee molens aldaar hebben twee wieken door den storm verloren.

»Tusschen Gorinchem en Dordrecht schijnt de aangerigte schade minder van aanbelang geweest te zijn, ofschoon ook daar velen de nadeelige gevolgen van het onweder en den storm hebben ondervonden.

»Onberekenbaar, dus schrijft men uit Oosterhout, is de veroorzaakte schade aan molens, huizen, veldvruchten en boomen; twee huizen en vijf schuren zijn geheel ingestort en honderde boomen, onderscheidene meer dan een vadem dik, zijn geheel opengekliefd en verbrijzeld, en de stukken der boomen verscheidene ellen ver van de plaats geworpen. Door het vallen van een boom op een huis is eene vrouw gedood, terwijl een kind met veel moeite is gered geworden. De Heuvel, zijnde het mooiste plein dezer Gemeente, is bijna geheel verwoest, aangezien vele der daarop staande boomen zijn vernield geworden.

»Wij vernemen uit Waalwijk, dat eene opneming der schade door het onweder en den orkaan van ll. Maandag nacht in de gemeente Waspik veroorzaakt, een verlies van ƒ 100,000 heeft doen konstateren.

»Zuijdewijn-Capelle, 11 Augustus. Heden avond woedde hier tusschen 10 en 12 ure een vreesselijk orkaan, hetwelk mogelijk geen menschen geheugen beleefd heeft. Het geheele kasteel van Zuijdewijn, dat reeds eeuwen telt, schudde op deszelfs grondvesten; het geloei en gesuis des storms, het aanhoudend gekraak en gerommel des donders, gepaard met een onophoudelijk oogverblindend hemelvuur, bragten den bewoners tot eene uiterste vrees en verslagenheid. De zware 2 en 3 vademige populieren voor het kasteel, wier toppen tot in de wolken reiken en jaren [illegible] teld, deels als een [illegible] door hunnen val het gebouw te verpletteren, hetwelk echter gelukkiglijk door eene wonderbare wending der vallende reuzenboomen is behouden gebleven en alleen zware ringmuren en een stuk van den paardenstal verwoest zijn. In het slingerbosch zijn zware eiken-, beuken-, dennen- en kastanjeboomen, meer dan 100 stuks, als het ware omgevaagd, en geven een verwoestend aanzien dat met geene pen is te beschrijven.

»In een dagblad vinden wij de navolgende correspondentie:

»Langstraat, 22 Augustus. Een vreeselijk onweder barstte gister avond boven deze streek los en duurde onafgebroken circa 3 uren voort. De onheilen, die daardoor veroorzaakt zijn, in zijn geheel te beschrijven, is ondoenlijk. Duizende boomen zijn ontworteld, afgeknot of doorgebroken, in Waspik, Cappelle, Raamsdonk en Dongen is de schade aan huizen en molens ontzettend, op de beide laatste plaatsen veroorzaakte de bliksem brand en verbrijzelde vele voorwerpen. De korenmolen te Cappelle werd geheel

verbrijzeld, die van Waspik grootendeels aan stuk geslagen. Naar men zegt, heeft Dongen zeer veel geleden en zijn daar eenige huizen in asch gelegd. Te Dussen zijn twee huizen verbrand, den molen van roeden en kap beroofd, het vlas, alsmede de te veld staande vruchten geheel vernietigd. [illegible] Dussen buiten hebben de huizen veel geleden, welke zijn geheel ingestort, anderen onbruikbaar. Te Veen is de watermolen geheel afgebrand, [illegible] de koornmolen even als te Dussen vernietigd. De dorpen Rijswijk, Giessen, Andel en Waardhuizen zijn onherkenbaar, alle wegen waren versperd door de duizende boomen, die over den grond lagen, en de puinhopen, die hier en daar lagen, opgestapeld. Men staat verbaasd hoe het mogelijk kan zijn, dat nieuwe hecht gebouwde huizen in een punt des tijds tot op den grond uiteen sloegen. Dooden heeft men hier niet te betreuren, maar op de Merwede te Gorinchem lag een schip, dat door den wind omsloeg en met de twee schippers zonk, die beide hunnen dood vonden. De schade is onberekenbaar, daar bijna alle veldgewassen zoo goed als verloren kunnen beschouwd worden, en er met duizende guldens zal moeten gewerkt worden, om de schade aan huizen enz. te herstellen. Een en ander zal zich later duidelijker ophelderen, dewijl door de groote hoeveelheid rampen eene zuiver gedetailleerde opgave onmogelijk is.

— Te Kuilenburg is de verwoesting verschrikkelijk, de straten dezer stad waren in den morgen volgende op den nacht, waarin de orkaan woedde, letterlijk zelfs voor voetgangers onbegaanbaar, zoodanig waren zij door puin en dakpannen bedekt; van de twee windmolens zijn van den eenen de kap met de wieken en van den anderen de wieken alleen afgeslagen; de stoomboot aldaar voor den wal liggende werd van hare touwen losgeslagen en een eindwegs ver de rivier op eene krib gezet; op de overige schepen vielen uit den grond ontwortelde boomen en desniettegenstaande werden zij mede losgerukt en op den wal aan de overzijde geworpen.

— Maandag avond, den laatsten dag der kermis te Middelburg, zijn, gedurende het stormwoedend onweder, niet alleen vele luchtig opgeslagen tenten geheel omver geslagen, maar stortte ook het geheele middenvak der vrij goed bezette tent van het Theatre Physique et Mechanique ineen, hetwelk groote ontsteltenis, maar gelukkig geene persoonlijke ongelukken veroorzaakte.

— In de afgeloopen week werd te Heusden de 13e algemeene vergadering van de onderwijzers in het 8ste schooldistrict van Noordbrabant, onder het voorzitterschap van den geachten schoolopziener *H. E. Verschoor*, gehouden. Ruim 40 onderwijzers, waaronder afgevaardigden uit het 2e en 9e district, woonden die vergadering bij. Als eene bijzonderheid kan genoemd worden, dat [illegible] de heer *de Waal*, die reeds 60 jaren onderwijzer te Engelen is, alsmede zijn broeder, welke die betrekking reeds meer dan 50 jaar te Ammerzoden vervuld heeft. De heer *J. A. Bakhoven*, kostschoolhouder te Werkendam, hield bij deze gelegenheid eene doorwrochte redevoering, ten onderwerp hebbende: de noodzakelijkheid en het nut van de beoefening der vaderl. geschiedenis op de scholen. Van de ingekomen schoonschriften werden bekroond, die van *K. W. v. Tussenbroek*, onderwijzer te Woudrichem, en eervol vermeld die van *H. van Hemert*, en *G. Blok*, hulponderwijzers te Doeveren en Werkendam. Na vele andere werkzaamheden plaatsten de leden zich aan een wel voorzienen disch, en werd verder de dag genoegelijk doorgebragt.

— In de residentie is aangekomen sir *Charles Napier*, de bekende vice-admiraal der Engelsche vloot, ridder der Bath-orde en lid van het Parlement, komende met gevolg van Petersburg, om verder naar Engeland te vertrekken.

— Den 12den dezer werd te Amsterdam de 72ste algemeene vergadering der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* in het kerkgebouw der doopsgezinde gemeente gehouden. De heer *C. Hooijer*, predikant te Zalt-Bommel, opende, als algemeen voorzitter, de vergadering met eene voorafspraak over de philanthropie der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*.

De algemeene secretaris, de heer mr. *P. M. G. van Hees*, bragt vervolgens het verslag uit omtrent den staat der maatschappij. Daaruit bleek onder anderen dat de maatschappij thans telt 14,398 leden, welke cijfer nagenoeg gelijk staat met dat van het vorige jaar (14,392). Het getal eereleden is met enkele vermeerderd. Het aantal departementen is met *vier* verminderd: Uithuizermeeden, ter Aa, Bovencarspel en Buitenzorg (in Ned. Indië). Er zijn *veertien* nieuwe departementen opgerigt: Sybekarspel, Menaldumadeel, Nieuwveen, Landsmeer, Lopik, ter Munten, Zwaag, Roermond, Ypendam, Hindeloopen, Wijk bij Duurstede, Abbekerk, Hattel en den Boer. De maatschappij telt alsnu 310 afdeelingen. Ten gevolge der jaarlijksche aftreding zijn, in plaats van de heeren mr. *W. J. C. van Hasselt*, jonkh. mr. *W. E. J. Berg van Dussen Muilkerk*, als hoofdbestuurders gekozen de heeren dr. *H. J. Spijker* en mr. *J. A. Molster*. De heer *J. G. de Hoop Scheffer* heeft zich, op daartoe gedane uitnoodiging, bereid verklaard de leiding der volgende algemeene vergadering op zich te nemen. De maatschappij blijft de zaak van het volksonderwijs en al wat strekken kan tot verbetering en bevordering daarvan met volharding ijver behartigen. Aan 25 personen zijn voor verschillende edelmoedige bedrijven zilveren medailles toegekend, en aan *Willem van Essen*, de gouden medaille voor buitengewone pligtsbetrachting. Van de leesinrigtingen, die meer en meer blijken een der meest vermogende middelen tot verlichting en beschaving des volks te zijn, wordt steeds ijverig gebruik gemaakt. Aan het slot van het rapport werd het vertrouwen uitgedrukt, dat de maatschappij, gedachtig aan den geest en het nederig monument van haren oprigter, steeds werkzaam blijven in dien stillen en edelen geest, verre van alle menschen- en zelfvergoding, vreemd aan alle strijdlustige bemoeiingen, [illegible] tot verlichting en beschaving des volks, met volhardenden en wakkeren ijver volbrenge.

Het voorstel om de benaming Hoogwoud en Opmeer, met vermijding van eerstgenoemde naam, te veranderen in Spanbroek c. a., is met algemeene stemmen aangenomen.

Bij acclamatie is aangenomen het voorstel, strekkende om het hoofdbestuur te magtigen uit de gemeenschappelijke kas eene subsidie te verleenen aan de departementen in O. I. ten behoeve van het Maleisch en Javaansch schoolonderrigt.

Op gebruikelijke wijze heeft de daartoe benoemde commissie uit verschillende departementen het finantieel beheer der maatschappij onderzocht en de vereischte kwijting verleend.

Vervolgens werd in behandeling gebragt het rapport en voorstel van het hoofdbestuur en van de commissie, benoemd naar aanleiding van het besluit der vorige algemeene vergadering, ter zake van de bevordering van het onderwijs in de natuur- en werktuigkunde, teekenen enz., ten behoeve van den handwerker en ambachtsman. Na eenige discussie is het voorstel der commissie met 478 tegen 24 stemmen aangenomen.

Daarna werd verslag gedaan wegens de uitgeschreven prijsvragen. Hieruit bleek, dat van de ingekomen antwoorden aan twee de eer der bekrooning is ten deel gevallen, en wel die over het patronaat der armen en de gezondheidsleer. Bij de opening van het naambriefje bleek de schrijver van eerstgenoemde verhandeling te zijn de heer *A. J. P. Oort*, predikant te Alkmaar, en van het tweede, de heer *[illegible] van Cappelle*, med. doctor te Amsterdam.

Uit de lijst van ontwerp-prijsstoffen heeft de vergadering als nieuwe prijsvragen gekozen: n°. 1 de rigting der philantropie in onze dagen, hare verdiensten en hare dwalingen; n°. 3 een schoolboek over de vaderlandsche geschiedenis; n°. 4 eene beknopte natuurlijke geschiedenis van Nederland; n°. 7 eene handleiding voor het onderrigt in het aanschouwelijk handteekenen in de lagere volksschool, n°. 13 de gesteldheid der Nederlandsche industrie vergeleken met die van andere Natien; n°. 14 de vorderingen van den landbouw in Nederland gedurende de jongst verloopen 25 jaren, benevens eene aanwijzing van de voornaamste besluiten, die de verdere ontwikkeling tegenhouden.

Den volgenden dag werden de werkzaamheden van de Algemeene Vergadering der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* voortgezet. Het departement Delft verzocht dat aan zijn straks nader te melden voorstel de voorrang zou worden gegeven, maar zulks werd verworpen, waarna de bijzondere voorstellen, naar de in de Punten ter beschrijving vermelde volgorde, in behandeling kwamen.

Bijzonder voorstel I, van het Hoofdbestuur, tot verspreiding van boeken, door het treffen van overeenkomsten met uitgevers, en het tot dat einde verleenen van een crediet van *f* 3000, werd, na korte discussie, bij acclamatie aangenomen; — bijzonder voorstel II, van Vlissingen, ter benoeming van eene commissie voor het doen vervaardigen van bijbelprenten, werd met 320 tegen 166 stemmen verworpen; — bijzonder voorstel III, van Rotterdam, tot wijziging van art. 133*a* der wet, zoodat tot aanneming der herziene wet eene meerderheid van twee derden der stemmen vereischt zou worden, werd verworpen met 330 tegen 150 stemmen; — bijzonder voorstel IV, insgelijks van Rotterdam, tot wijziging van art. 132 laatste alinea der wet, werd insgelijks, en wel met 332 tegen 166 stemmen verworpen; — bijzonder voorstel V, van Winkel, tot wijziging van art. 64 der wet, werd bij acclatie aangenomen; — bijzonder voorstel VI, van Maassluis en Gouda, tot verandering van art. 26 der wet, zoo dat de afgevaardigden uitsluitent uit de leden van het benoemend Departement zouden moeten worden gekozen, werd verworpen met 341 tegen 120 stemmen; — bijzonder voorstel VII, van Maassluis, tot verdere verbetering van den almanak, werd, na eenige woordenwisseling, ingetrokken; — bijzonder voorstel VIII, van Dordrecht, betreffende de zaak der Slavernij, gaf tot uitvoerige discussie aanleiding. Eindelijk werd het eerste gedeelte daarvan, namelijk dat bij de Regering op eene spoedige en volkomene afschaffing der Slavernij aangedrongen zou worden, aangenomen, en ten aanzien van het tweede gedeelte, tot het opdragen der zaak aan eene commissie besloten; — bijzonder voorstel IX, van Vorden, tot verandering van art. 119 der Wet, de begrooting betreffende, werd bij acclamatie aangenomen en de zaak in handen eener commissie gesteld; — bijzonder voorstel X, van Beerta, tot uitgaaf van eene bloemlezing uit oude Hollandsche volkszangen, werd bij acclamatie verworpen; — ten opzigte van bijzonder voorstel XI, van Moordrecht c. a., tot bevordering van het algemeen schoolgaan der kinderen, werd besloten deze zaak aan het onderzoek en de zorg van het Hoofdbestuur over te laten; — terwijl, eindelijk, bijzonder voorstel XII, van Delft, tot verandering in de wijze der zamenstelling en benoeming van het Hoofdbestuur, bij acclamatie verworpen werd.

Bij de Provinciale Commissie van Onderwijs in Noordbrabant, worden in hare vergadering van den 29 Julij ll. vier kaarten ter tafel gebragt, bij haar ingezonden om mede te dingen, naar den prijs van *f* 100, welke zij in het vorig jaar had uitgeloofd.

In overeenstemming met het rapport van beoordeelaars, is deze prijs met alle lof toegewezen aan den heer *A. B. van [illegible]*, landmeter te Waalwijk; en het accessit van *f* 25 aan den heer *A. [illegible]*, openbaar onderwijzer te Puttershoek.

De commissie zal de noodige pogingen aanwenden, om de voortreffelijk uitgevoerde bekroonde kaart, als schoolkaart te doen uitgeven.

De twee niet bekroonde kaarten onder de motto's de eene van *[illegible] goed [illegible]* en de andere *geduld overwint alles*, kunnen tegen opgave van eenige kenmerken terug genomen worden bij den Secretaris des Commissie van Onderwijs *H. E. Verschoor* te Sleeuwijk.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 10 Aug. tot en met 16 Aug. 1856. 9 mann. 4 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 10 Aug. tot en met 16 Aug. 1856. 4 Huwelijken.

STERFGEVALLEN.

Van 10 Aug. tot en met 16 Aug. 1856. 4 mann. 6 vrouwel. geslacht.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 15. Augustus.

TARWE prijshoudend met redelijken handel aan cons.; 126 ℔ O. en N. bonte Pools f 480; 126 ℔ mindere dito f 450; 127 ℔ O. dito f 465; 122 ℔ N. dito f 390; 129 ℔ Pommer f 450; 129, 130 ℔ Holst. f 420, 430; 132, 134 ℔ Kubanka f 358, 370; 126 ℔ Brunswijker f 410.

Ongedr. ROGGE bij groote partij tot vorigen prijs, gedr. f 3 à 7 hooger bij partijen gedaan; 122 ℔ Amerik. f 273; 118 ℔ Pommer f 235; 117, 118, 119, 120 ℔ Arch. f 237, 240, 243, 246; 120 ℔ dito f 250; 118 ℔ Petersburger f 242.

GERST f 10 hooger; 114 ℔ Deens f 246.

HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD traag: Haarlemmermeer f 16 1/4; Buiksloterham f 16 3/4.

RAAPOLIE dadelijk en op levering lager afgegeven: op 6/w. f 51 3/4; vlieg. f 50 1/2 à 50; 1 Sept. f 49; 1 Oct. f 48 5/8; 1 Nov. f 48 1/4 à 1/2; 1 Dec. f 48 1/4.

LIJNOLIE op 6/w. f 40 1/4; vlieg. f 39; 1 Sept. f 37 1/2 à 37; 1 Oct. f 36; 1 Nov. f 35; 1 Dec. f 34 1/2 à 1/4.

HENNEPOLIE op 6/w. f 46 3/4; vlieg. f 45 1/2.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks f 95 à f 96.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks f 9 à f 13.

230e STAATS-LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

1e Trekking. No. 1482 f 1250; Nos. 5422, 6501, 8887, 12576 en 13375 ieder f 1000.

2e — No. 328 een prijs van f 20,000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (15 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. 2 1/2 pCt. 63 3/4, 15/16; 3 pCt. 75 3/4, 13/16; 4 pCt. 94 3/4, 95; Amort.-Syndik. 3 1/2 pCt. 90 3/4; Belgie 2 1/2 pCt. 52 1/8; Rusland 5 pCt. 103 7/8; Certif. van Ads. 6 pCt. 65 1/4; 4 pCt. bij Hope 86; Id. bij Stiegl. 85 3/8; Id. 5 pCt. 1854 95; Id. 1855 96 5/8, 7/16; Nieuwe Eng. 4 1/2 pCt. 96 5/8; Spanje 1 1/4 pCt. 24 5/8, 3/4; 3 pCt. Buitenl. 45; 3 pCt. Binnenl. 39 1/2, 9/16; Portug. 3 pCt. te Londen 45 3/4, 7/8; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 78 1/2, 9/16; dito 1849—54 85 7/8, 86 1/8; Zilver Nat. 5 pCt. 79 7/8, 15/16; 2 1/2 pCt. 40 9/16; Pruiss. Loten 205; Brazilie 99; Mexiko 21 7/8; Grenada 18 3/4; Venezuela 30 1/8.

Advertentiën.

METALEN KRUIS.

AFDEELING BREDA EN OMSTREKEN.

VERGADERING *Donderdag 21 Augustus* 1856, des namiddags ten 6 ure, ten huize van HUESE (Locaal van het Casino).

De Secretaris-Penningmeester,
P. SIX.

SPOORWEGDIENST van *Antwerpen* naar *Rotterdam* en *Breda*.

25JARIGE REGERING VAN Z. M. KONING LEOPOLD I.

Feesten te Antwerpen.

Op *Dingsdag den* 19 dezer zal, na het Venetiaansch Feest en het Kunst-Vuurwerk, van *Antwerpen* naar *Breda* en *Rotterdam*, des avonds om 10 u. 15 m., een EXTRA-TREIN vertrekken.

Zij die iets te vorderen hebben van of iets verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van den Heer W. F. GRANEN, in leven particulier, gewoond hebbende te *Breda* en aldaar op den 11 Julij dezes jaars overleden, worden verzocht daarvan opgave te doen vóór of uiterlijk op den 31 Augustus eerstkomende ten huize van den ondergeteekenden in de St. Catharina-straat, Wijk D, No. 70.

BREDA, den 10. Augustus 1856.
Mr. L. INGENHOUSZ.

PERUAANSCHE GUANO

van de 1ste qualiteit, en door bekwame Landbouwers goedgekeurd, is tegen den prijs van 30 francs per 100 kilogs te bekomen bij den Heer E. VAN DER AUWERMEULEN, op *'t Zand*, No. 2996, te *Antwerpen*.

AANZIENLIJKE VERKOOPING

VAN

Gerief-, Timmer- en Brandhout,

op *Donderdag den 21. Augustus* 1856, des voormiddags ten 10 uren, op het *Kasteelplein*, bij de *Katerstraat*, bestaande in: GREENEN-, VUREN- en DENNEN DEELEN, RIBBEN en LATTEN, EIKEN SCHALEN, SPAANDERS en STRUIKBLOKKEN, TOPPEN en KAGCHELHOUT, enz.

2 Uren vóór de Verkooping aldaar te zien.

REVALENTA ARABICA.

Ik leed al sedert lang aan zwaarmoedigheid, ongedurigheid en besluiteloosheid en ben door DU BARRY'S REVALENTA volkomen daarvan genezen. De ziektetoestand werd voorafgegaan en vergezeld van hoofdpijnen, benaauwde droomen, neiging tot braken bij het ontwaken en gebrek aan eetlust.

Ik geloof dat de openbaarmaking van dit berigt nut kan stichten en geef u dus vergunning daartoe.

WORMERVEER, 1 Augustus 1856. N. TROMP.

Mismoedigheid, duizeligheid, verlies van het geheugen, ongeschiktheid tot studie, spleen, hypochondrie zijn meestal gevolgen van slechte spijsvertering en kunnen door de REVALENTA op de eenvoudigste wijze genezen worden. Men kan zich dan ook gemakkelijk verklaren, dat de Revalenta Consumenten na hunne herstelling opgeruimder, levenslustiger worden; dat zij meer energie, helderder hoofd en krachtiger denkvermogen hebben, dat het werk hun beter van de hand gaat. Wij hebben hiervan menigvuldige bewijzen, en wie het wil kan zich daarvan gemakkelijk overtuigen. Hoe dikwijls gebeurt het niet, dat men mismoedig, hangerig, landerig is, zonder daarvoor eene oorzaak te kunnen opgeven; dit zijn de verschijnselen van eenen ziektetoestand, die bij langeren duur zich op duidelijker wijze openbaart. Wil men in dien toestand de genezende eigenschappen der REVALENTA proberen, dan zal men spoedig zien hoe heilzaam zij op het organismus in het algemeen werkt. De REVALENTA is immers eene eenvoudige meelspijze, die door duizenden, door menschen van iederen ouderdom, voor ontbijt en voor avondeten als lekkernij gebruikt wordt; zij heeft niets wat afschrikken kan; het is een voedsel, dat door velen niet alleen als pap, maar ook als beschuit en gebak geconsumeerd wordt; een meelspijze, die zoo voedzaam is, dat een lepel vol een geheel bord soep maakt. Zulk een bord soep, voldoende voor een ontbijt, kost 7 tot 10 Cents, naar gelang men uit eene kleine of groote Bus gebruikt.

De bussen kosten	Kleine 1/2 ℔	1 ℔	2 1/2 ℔	5 ℔
	275 Cts.	f 5.	f 8.	f 16.
	1 ℔	2 ℔	5 ℔	10 ℔
Dubbel Geconcentr.	f 4.	f 7.	f 16.	f 28.

Amsterdam, Verkoophuis.	Helmond, A. H. Martin.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
» P. F. Appelboom, Apoth.	» H. Scheerhals Jr.
Boxmeer, G. Muller.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
Breda, Wede. Wiercx, Folla.	» T. X. Kruger.
» J. C. Kannemans v. Dashorst.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Eindhoven, A. Beguin.	Tholen, T. J. Maas.
Gemert, H. A. v. d. Willigen.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.

En in de bekende Dépôts in de andere Steden.

ONDERWIJS.

G. T. N. SURINGAR, te *Leeuwarden*, geeft uit:

I. M. CALISCH, Nieuw Hollandsch-Fransch en Fransch-Hollandsch Woordenboek, voor Schoolgebruik; ongeveer 1260 bladzijden, in twee kolommen; in linnen band. *Derde, veel vermeerderde druk* . . . . . f 5,—.

BREDOW, Merkwaardige voorvallen uit de Algemeene Geschiedenis [illegible]

H. TOLLENS Cz., Tafereel van de Overwintering der Hollanders op Nova Zembla. Schooleditie. *Zesde druk.* f 0,15.

J. L. NIERSTRASZ Jr., Frans Naerebout. Dichtstuk. *Tweede druk* . . . . . f 0,75.

Dr. J. G. OTTEMA, Latijnsche Spraakkunst voor eerstbeginnenden . . . . . f 1,—.

— Linguae Graecae Syntaxis contracta . . f 0,25.

T. ROORDA, Over de Deelen der Rede en de Rede-Ontleding, of Logische Analyse der Taal, tot grondslag voor wetenschappelijke Taalstudie. *Tweede, verbeterde en vermeerderde uitgaaf* . . . . . f 2,80.

Mr. W. BILDERDIJK, Nederlandsche Spraakleer . f 3,75.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.